

Izbaža vsaki dan

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 mrv (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
Cene oglasov se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 2 1/4 mm): za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za o-mrtvice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inšertni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaš:

za vsa leta 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GOČINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

TELEFON št. 1157.

Brzobjavne vesti.

Parlamentarne volitve na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 29. Danes so pričele volitve. Doslej je znanih 36 rezultatov. Izvoljenih je bilo 31 kandidatov neodvisne in 4 ustavne stranke ter en demokrat. Neodvisna stranka je pridobila 8 mandator. Med izvoljenci so: Wekerle, Košut in Apponyi.

Otvoritev milanske razstave.

MILAN 29. Sinoči je bil dvorni obed, potem je kraljeva dvojica prisostvovala slavnostni predstavi v gledališču „Scala“.

MILAN 29. V navzočnosti kraljeve dvojice in ministrov so danes položili temeljni kamen za nov kolodvor. Popoldne sta se kralj in kraljica vdeležila konjske dirke ter sta potem obiskala razstavo. Občinstvo je kraljevo dvojico povsod živahno pozdravljalo.

Prvi maj.

VRATISLAVA 29. Policija je prepo-vedala sprevod, ki so ga nameravali prirediti socijalni demokratje dne 1. maja.

HAMBURG 29. Trinajst zvez delodajalcev, med temi brodovlastniki so razglasili, da odpuste vse delavce, ki bodo dne 1. maja praznovali in da jih do 11. maja ne vzamejo več v službo.

Štrajk na Francoskem.

TOULON 29. Sinoči je bilo mesto vsled štrajka delavcev in v zavodih za razsvetljavo popolnoma v temi. Več torpedovk je z reflektorji razsvetljevalo mesto.

Angleška kraljeva dvojica v Napolju.

NAPOLJ 29. Angleški kralj in kraljica sta se z vojvodinjo Aosta in princesinjo Viktorijo podala v Pompej, kjer sta si podrobno ogledala izkopavanja.

Parlamentarne volitve na Portugalskem.

LIZBONA 29. Doslej so znani izidi skoraj vseh volitev kandidatov. Zbornica bo obstojala iz 110 vladnih in 43 opozicijskih poslancev.

Resna beseda našim Dolenjskim poslancem.

(Dopis z Dolenjske.)

(Zvršetak.)

Ljudstvo vprašuje in vprašuje, kaj je z Belokrajinsko železnico, do kje smo prišli v budem klancu zaprek in ovir, smo že v sredi tega klanca ali smo sploh že nastopili korak na tej poti naprej?

Na besede z Dunaja so dajali včasih optimisti veliko; danes je preresen čas za

optimistične sanje, danes mora biti pot, ki smo je preje hodili 30 let, veliko krajša in brez klancev, složno izvedena če ne po ravnem, vsaj v serpentinah. Ko prelistujem novomeško zgodovino iz starih aktov, nahajam sledi dolenske železnice za 1/4 stoletja nazaj. Jeza me zgrablja nehote, čitajočega s kako pasjo podvoljenostjo ter klečeplaztvom so prosili naši očetje ne za milodar, marveč le za svoje pravice. In zopet me jeza zgrablja, ko vidim na te ponižne prošnje milostni odgovor: prazen po vsepuha, ali poln praznih fraz in obljub. In ta komedija se je vprizarjala leto za letom na polovico dobe človeškega življenja. In to je prokletstvo, ki se še danes grozovito mašenje nad sinovi teh očetov. Da! to je prokletstvo, ki se bo morda še hujše maščevalo nad našimi otroci. Narod brez železniške zveze je danes narod brez življenja, narod brez bodočnosti, narod brez kulturnega napredka. To žalostno spričevalo vidiš vtisnjeno v knjigi zgodovine Dolenjske, narod sam pa jo čuti vteleseno v prokletstvu svoje usode. Do l. 1893. je bila Dolenjska izločena od vsega sveta, da! izločena celo od svoje majke; dežele Kranjske Gorenjske, Notranjske sta cveteli že davno na zaorani poljani kulture in razvoja, imeli sta stik in zvezo z vnanjim delom.

Prišel je tujec, ker se mu je potom železnice nudila udobnost dostopa v deželo. Prišel je, videl je, in občudoval divno krasoto dveh delov Kranjske dežele, odšel je zopet, a pustil je v deželi denar, seboj pa vzel obljubo, da se vrne v družbi tovarišev. Promet s tujci se je pričel, dežela je postala znana ne samo po njeni naravni krasoti, marveč tudi po njenih izdelkih. Trgovina in obrt sta bila že od nedaj prva nositelja, prvi temeljni kamen kulture narodov. Ljudstvo se je začelo razvijati samo iz sebe in po vsprejetih vtisih vnanjega sveta. Zato je danes gmotno in duševno na izdatno višji stopinji, nego naš Dolenjec. In pri nas? Bili so časi — jaz se jih še dobro spominjam, — ko je bilo potovanje v Ljubljano nekaj tako nenavadnega, kakor danes potovanje med divjake mesojedce na drugem delu sveta. To pot si je privoščil le, kdor je bil premožen. In tudi ta nerad, kajti opetovano so bile napadane pošte in vozovi od čete cestnih roparjev in za življenje nevarnih druhal. Dolenjec je bil priklenjen na svoj dom, na prag svoje hiše. Nikamor ni prišel med svet, nihče izmed unanjega svet ni prišel do njega. Zaostal je daleč ne samo za drugimi narodi, zaostal je celo za svojim lastnim bratom: Gorenjcem in Notranjcem.

skemu, da obnovljeni in spopolnjeni djakovački dogovor stavi na pismo, začul se je silen krik in vrisč v najbližji blizini kraljevega satorja.

Mladi plemič Šimontornja, sin Stjepana Šimontornje, ki je preč leti pustil bratoma Horvatomu umakniti se iz požkega mesta, je prihrpil naglo pred kraljevi sator.

— Kralj! je zaklical mladi boljar, brata Horvata sta tvoja sužnja!

Kralj Dabiša se je stresel in pobledele. — Kaj . . . kaj si rekel . . . ? je vprašal kralj Šišman, kakor da ne može verjati tej vesti, in je napravil korak naprej.

— Brata Horvata, je ponovil mladi boljar — in kakih štirideset njihovih pristašev sem ti dovel kakor sužnje!

— Ha! je vskliknil Nikola Gorjanski — pali so nam v roke, zločinci!

Med velikaši, stoječimi ob kralju Šišmanu, je navstalo radostno šumenje.

— Govori Šimontornja, kako se je to dogodilo! je zapovedel Šišman in sel na stolico, a prsi so se mu dvigale od škodoželjne razburjenosti.

— Včeraj mi je dal gospod ban Gorjanski nalog — je začel pripovedovati

Vsa trgovina se je osredotočala po vozniških, po težko izvedenih cestah, kjer je na stotine in stotine ljudi in živali puščalo svoje življenje. Pri tem so bogateli le nekateri gostilničarji ob cesti in nekateri posestniki prevozniki; trgovec sam ni mogel uspešno delovati, ker radi stroškov vožnje ni mogel konkurirati s tekmeči drugih krajev. Kakor trgovina in obrt, zaostajali sta tudi kultura in naobrazba naroda. In kakor je bila pred otvoritvijo dolenske železnice vsa Dolenjska izločena od svetovnega prometa, tako je dandanes še vedro izločena naša Belokrajina. Za to, gg. poslanci, odgovorite na vprašanje: Kaj je s podaljšanjem dolenske železnice?!

Rusija in Japonska.

Iz Petrograda poročajo od 27. t. m.: Vznemirajoče vesti prihajajo s Skrajnega Vstoka. Pred vsem umikajo Japonci svoje čete iz Mandjurije zelo počasi. Ruski glavni štab je konstatoval, da je bilo o novem letu v Mandžuriji še 600.000 japonskih čet.

Iz Vladivostoka pa javljajo, da ne odpravlja Japonska svojih čet domov, marveč v Korejo. V Seulu, Penjanu, Vidšu in v drugih mestih je vse polno topništva in drugih čet, kjer gradijo Japonci tudi vojašnice, kar je znak, da ostanejo te čete trajno v Koreji. Razun tega gradijo v severni Koreji ob reki Tumen močne vtrdbe. Vtrdbe, ki so jih Japonci zgradili pri Tielinu, niso razrušili, ampak jih vporabljajo za vojaške vaje novincev, došlih iz Japonske, ki naj bi na ta način proučavali teren. Razun tega je Japonska pričela graditi železnico Mukden-Vidšu-Seul, ki je čisto strateška progina in ki bo v prihodnji vojni velike važnosti. Govori se precej odkrito o tem, da je sedanji mir le premirje, namenjen, da si Japonska gospodarsko opomore da jej bo potem možno Ruse definitivno odtisniti od morja.

Tem poročilom nasproti pa javljajo iz Tokija od 28. t. m.: Vspricho govoric, objavljenih v inozemskih listih, češ, da smatra Japonska mirovno pogodbo Portsmouthsko le kakor premirje, da bi Rusijo potisnila od morske obali ter da bi sama dosegla nadvlado v Vztočni Aziji, se enkrat za vseh uradno izjavlja, da niso te govorice drugo, nego hujskanja proti Japonci.

Ker je mir sedaj zopet vzpostavljen, nima Japonska druge želje, nego da vtrdi mir v Vztočni Aziji ter da živi z vsemi narodi v trajnem prijateljstvu.

mlaki Šimontornja — da naj z več oddelki lahke konjice zasledujem bana Ivaniša v planino Vučjak. Poleteli smo takoj kakor veter in kmalu smo dospeli v planino razdeljeni v male čete. Že je legal somrak in potov nismo mogli razločevati. V tem je sreča nanesla seljaka, ki je gnal konja iz gore s tovorjem drv. Ustavili smo ga in vprašali, da-li je videl iti tudi vojske bana Ivaniša. Seljak nas je sumljivo pogledal, ali, ko smo mu darovali nekoliko zlatih cekinov, razvezal se mu je jezik in povedal nam je, da je malo prej šel po isti poti ban Ivaniš s svojimi. Sedaj smo stopili s konj, ostavivši pri njih stražo, in smo pozvali seljaka, da nas vodi. Po dolgem tavanju smo došli slednjič beguncem na sled. V globoki kotlini, obraščeni od vseh strani z gostim grmovjem in nadvladovani od visokih strmin, so si begunci izbrali prenočišče. Izdalo jih je rezgetanje konj. Mesečina je bila kakor dan, da smo mogli razločiti po obleki in orožju, da je to ban Ivaniš in njegova družba. Utegnilo je biti že preko polnoči. Dogovorili smo se in razvrstili. Iz te kotline sta bila samo dva izhoda, a mi smo previdno in od daleč zagradili oba. Obkolili smo jih od vseh

Drobne politične vesti.

Kardinalina obedu pri ameriškem poslaniku v Rimu. „Giornale d'Italia“ poroča od 26. t. m.: Danes je poslanik ameriških Združenih držav pri Kviralnu dal na čast ameriškega nadškofa Irelanda obed, ki so se ga vdeležili tudi kardinali Vannutelli, Satolli in Martinelli. Po obedu je bil cercle, na kateri je prišel tudi kardinal Mathieu. Omenjeni dnevnik pravi, da je od leta 1870 to prvi slučaj, da so se italijanski kardinali vdeležili vsprejemov ali obedov, ki so jih priredili inozemski poslaniki, akreditirani pri italijanskem kralju.

Poroka španskega kralja. „Imperial“ poroča, da je poroka kralja Alfonza s princesinjo Eno definitivno določena za dan 1. junija. Princesinja Eno dospe s svojo materjo v Madrid dne 26. maja ter se nastani v palači El Pardo.

Poslanske dijete v nemškem državnem zboru. Nemški državni zbor je 26. t. m. razpravljal zakonski načrt o dijetah, ki naj bi jih dobivali poslanci. Socijalisti, narodna neodvisna stranka in Poljaki so govorili proti načrtu, druge stranke so za načrt. Državni tajnik, grof Posadowski je izjavil, da je nemške vlade o predložitvi omenjenega načrta vodila misel, da mora zakon jamčiti za to, da bo v bodoče zbornica imela vedno zakonito število poslancev. — Načrt je bil izročen posebni komisiji. Kakor znano, ne dobivajo poslanci na nemškem državnem zboru sedaj nikakih dijet.

Angleško-turški spor. Včeraj je dospel v Malto parnik „Chatterton“, ki odpelje najbrž jutri v Aleksandrijo 878 častnikov in vojakov prvega polka Lancashire.

Dogodki v Rusiji.

Poljski klub v državni dumi.

Iz Varšave javljajo, da bo poljski klub v državni dumi štel več poslancev nego se je prvotno mislilo kajti tudi v Litoniji, v Volhiniji in v drugih krajih Ruske je bilo izvoljenih mnogo poljskih kandidatov. Ti bodo v dumi tvorili skupen poljski klub ter bodo v vseh narodnih vprašanjih postopali složno.

Volitve za državno dumo.

Iz Petrograda poročajo od 28. t. m.: Od 184 poslancev, ki so bili včeraj izvoljeni v 19 gubernijah in 9 glavnih mestih, je znano 90 volilnih izidov. Izvoljeni so bili: 44 konstitucionalni-demokrati, 10 socijalistov, 7 poljskih nacionalistov, 1 ma-

strani. V tem je začelo svitati i med begunci je nastalo življenje. Nekateri so tudi že poseli na konje, a med njimi sta bili prvi banica Vladislava in Angelija, nečakinja brator Horvatom . . .

— Tudi ona ž njimi! se je zaletel Gorjanski v besedo in je do vrha zažarel v obrazu.

— Tudi ona je bila ž njimi! je potrdil Šimontornja. Ko sem videl, da se begunci pripravljajo na daljnjo pot, stopil sem z nekoliko vojakov na neko skalo in zaklical močnim glasom, da je odmevalo po dolini: V imenu kralja Šišmana, položite, gospoda, orožje! Prestrašili so se silno, gospi sta zakričali. Jaz sem ponovil poziv, a oni so potegnili meče iz nožnic. Naprej! je zagrmel ban Ivaniš, skočivši s konja in postavivši se poleg svoje žene Vladislave. Naprej! Naprej! In njegovi tovariši so drli naprej. Ono malo strelcev, kar jih je bilo v njegovem spremstvu, je vsulo strele na nas. Mi smo odgovorili. Strele so začele leteti bolj in bolj gosto, a begunci so pritisnili z vso silo proti zapadnemu izhodu da bi tam predrli.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoa. — Nad. ljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. C. Š.

Na to je pristopil k Dabiši in ga objel v znamenje pomirjenja.

Kralj Dabiša je obstal ganjen in niti besede ni mogel spregovoriti.

— Mir djakovački, ki sva ga sklenila pred letom dnij — je začel kralj Šišman zopet — se obnovi danes svečano za vse čase. Poleg tega se obveže tvoje kraljevsko gospodstvo, da glavarev hrvatske lige in njenih členov ne bo trpelo v mejah svojega kraljevstva, ampak da vsakogar te družbe, ki ga zaloti in prime v svoji kraljevini Bosni, izroči moji pravici, ki naj ga bo sodila.

— Tako bodi! se je poklonil kralj Dabiša, srečen, da se tako lepo razmotava zapletena osoda njegova.

V ta hip, ko je kralj Šišman ravno hotel naložiti svojemu svečeniku Gorjan-

loruski, 2 estonska in 1 letiški nacionalist, 3 konstitucionalni katoliki, »1 oktobrist«, 1 konservativci in 20 neznane oziroma nedoločne strankarske smeri.

Domače vesti.

Včerašnji pomladanski koncert pevskega društva »Kola« je privabil ogromno občinstva v »Narodni dom« pri sv. Ivanu. Koncert je vspel popolnoma, par točk je moral pevski zbor na obče zahtevanje ponoviti. Tudi burka »Merkurijev kip« je povzročila mnogo smeha. Po koncertu je bil ples, ki je trajal pozno v noč.

Kadetska šola v Trstu se opusti. Že pred dle časom se je govorilo, da namerava vojno ministerstvo odpraviti kadetsko šolo v Trstu. Sedaj javljajo z Dunaja, da se že početkom novega šolskega leta ne bodo več vsprejemali gojenci v prvi tečaj, a drugi tečaji bodo trajali dalje, dokler dotični gojenci ne dovršijo svojih nauk.

Istočasno je vojno ministerstvo sklenilo odpraviti vojaške šole v vseh večjih mestih ter ustanovljati iste v malih mestih, ki so pripravneje z moralnega in zdravstvenega stališča.

Uradovanje na namestniškem svetovalstvu je prav čudno! Pred veliko nočjo mi je doposlalo s Kranjskega došel slovenski dopis v zakritki (kovrti) z laško tvrdiko (firmo) in z nemškim (!) naslovom. Prav radoveden sem zakaj niso gospoda naslovili pismo slovenski, kakor se je glasilo dopis! Radoveden sem pa tudi, če je še kdo dobil takega »mačka v vreči« — za veliko noč. No, že možno — saj smo v Avstriji! Kirilov.

Kedo je kriv? Gospod Vekoslav Kodrič posestnik iz sv. M. M. spodnje nam je prinesel pokazat štiri pobotnice, na katere je na en dan plačal na tuk. mestnem magistratu razne davke. Na vsaki teh pobotnic je omenjeni gospod pisan na drugačen način, a na nobeni pravilno! Evo popačenk: Kodrich Luigi, Codric Luigi, Kodric Venceslav in Kodrich Vecoslavo!! Na vprašanje prizadetega, mu je magistratni uradnik rekel, da je te pogreške napravila c. kr. davkarija — kar pa gosp. Kodrič težko veruje, ker mu davkarija dopisuje le v slovenskem jeziku in mu pravilno piše ime in priimek.

Kedo je torej kriv, da se porajajo te spake?!

Klasifikacija konj. Po odredbi c. k. namestništva se bo od 2. do 10. t. m. na bivšem senenem Trgu za veliko vojašnico vršila klasifikacija konj in mul. Lastniki teh živali, ki bi se omenjeni odredbi ne pokorili, bodo kaznovani z globo do 200 kron, oziroma z zaporom do 14 dni.

Novi vlak Trst-Pula. Z jutrajšnjim dnem prične med Trstom in Pulo ter obratno voziti nov brzovlak in sicer petkrat na teden.

Trgovsko izobraževalno društvo naznaja, da ne bo danes zvečer pouka v ameriskem knjigovodstvu. Prihodnji pouk bo danes teden ob navadni uri.

Tujci v Gorici. Lani je bilo v Gorici 11.713 tujcev, in sicer iz različnih krajev sveta.

Tujci v Opatiji. Od 1. sept. 1905 do 26. apr. 1906. je prišlo v Opatijo 18.058 oseb. Od 24. do 26. apr. 1906 je priraslo 290 oseb. Dne 26. aprila je bilo navzočih 2041 oseb.

Razne vesti.

* **Med evropskimi državami** ima najmanjši državni dolg, Crnogora namreč 2 milijona, največ pa Francija — 30.500 milijonov.

* **Zopet potres v Kaliforniji.** »Daily Telegraph« javlja od 28. t. m. iz San Franciska, da so novi potresni sunki razrušili mnogo mostov v Kaliforniji.

* **Nesreča na morju.** Iz Hanoverja javljajo: Velika nemška jadrenica »Paulsen« se je na vožnji iz Montevideo v Hamburg potopila. Utonilo je tudi vse moštvo.

* **Izseljevanje iz Kalifornije.** Dopisnik »Berliner Lokal-Anzeigerja« poroča iz San

Francisca: Na tisoče prebivalcev je sklenilo zapustiti Kalifornijo za vedno. Želznice zatrjujejo, da so od početka katastrofe odpeljale proti vztoku že 22.500 ljudi. Tri četrtine mesta San Francisco so uničene, ker so ostali nepoškodovani le revnejši deli mesta.

Utrdbe pristanišča so mnogo trpele. Čudno je, da na otoku Alcatraz, ki se nahaja v zalivu, ni bilo čuti potresa.

* **Čigavi so ostanki po gostilnah.** O tem vprašanju je nedavno temu razpravljalo sodišče na Dunaju. Natakak neke gostilne je zbiral ostanke jedi, ki so ostali gostom ter jih nosil domov, (kakor je izjavil) za svojega psa. Gospodar ga je za to takoj in brez vsake odpovedi, odpustil iz službe, radi česar je natakak gospodarja tožil. Sodišče je imelo rešiti vprašanje, komu da pripadajo ostanki jedi? Sodišče je razsodilo, da je jed lastnina onega gosta, ki jo je naročil in plačal. Ako je kaj preostalo, je to znamenje, da nima to za gosta več nikake vrednosti. S tem, da je natakak vzel take ostanke, ni storil nikakega prestopka, radi katerega bi ga mogel gospodar odsloviti brez odpovedi.

* **Nova nalezljiva bolezen** pri goveji živini se je pojavila v zvolenski županiji na Ogrskem. Bolezen obstoja v tem, da dobi goveja živina na jeziku in gobcu spuščanje. Ako se bolezen hitro ne zapazi, odgnije živini jezik. Vzrok bolezni je baje lanska slaba krma.

* **Stara ura.** V veži stolne cerkve v Ekosteru v Angliji je ura, o kateri pravi mestna zgodovina, da je bila narejena leta 1317. To potrjuje tudi letnica, urezana na uri.

Vezuv in Dolenjski Kras

Franjo Piro.

II.

Torej na Vezuv! Kdo je ta mogočni gospod, ki mu obrača danes ves kulturni svet svojo pozornost? Vezuv je vulkan — ognjeni hrib, 1289 m. nad morjem — blizu Neapelja, po svoji legi eden zadnjih, po svoji znamenitosti eden prvih ognjenikov na evropski celini. Vezuv tvori južni odlomek do 35 mirijametrov dolge ognjeniške vrste, vodeče na zapadni strani Apeninskih gor od jugovzhodu proti severovzhodu. Promer njegovega žrela znaša 750 m. Severno od njega se nahaja 1137 m. visoka Sonina, najbrži preostanek prvotnega vulkana. Na vzhodni njegovi strani stoji Lago d' Asante z vršcem Vultur (680 m) kakor ugasnen ognjenik. Poleg znane Kokove železnice - vspretnjače, se nahaja na pobočju hriba od l. 1847. observatorij, kjer profesor Matteucci z neostrošno marljivostjo opazuje delovanje ognjenika. Odkar ga opazujejo v splošnem (in temu je sedaj že 2000 let) je imel 83 večjih izbruhov. Poznan je bil že stariim grškim in rimskim učnjakom. Že Strabon grški geograf (roj. 66 pr. K. + 24 p. K) ga označa kakor ogenj bljuvajoči vulkan. Stari Rimljani pa so ga prištevali k ugašenim ognjenikom in nastanili so se ob vznožju njegovih stranic. Tamkaj so vzrasla cvetoča mesta Pompeji Herkulanium in Stabije, katerih zgodovina je prištevati groznim opustošenjem. V februarju l. 63 pr. K. se je bil po dolgem, morda tisočletnem spanju hkrati zopet probudil. Njegovo probujenje se je pričelo strašnimi grožnjami. Prvi izmeček opustošil je deloma mesti Herkulanium in Pompeji. Na to je zopet počival, a to pot samo 16 let. Kajti dne 24. avgusta l. 79. se je njegovo porušeno žekno zopet odprlo in je med strašnim brubanjem, pokanjem in potresom podsulo s svojimi izmečki tri preje imenovana mesta. O tem izbruhu govori stara listina, pismo Plinija ml. do rimskega zgodovinarja Tacita, omenjajoče strašne dogodke tistega dne in ob enem opisuje smrt njegovega strica Plinija Gaja, znamenitega rimskega pisatelja (* 23 p. K) Plinij star. je bil tedaj poveljnik cesarske mornarice na Miseni. Okrog 1. ure pop. se je prikazal vrh Ve-

zuva velik drevesu piniji podoben, sedaj belkasti, sedaj umazano siv oblak. (Pinija ima visoko steblo zgoraj še-le z gosto razraščeni vejami.) Tak je bil tudi takrat dimasti oblak pred izbruhom. Po okolici je nastala tema in proti večeru izbruhnil je na več krajih podzemski ogenj, svigajoči visoko proti nebu. Vmes pa se je dvigalo iz odprtega žrela kamenje, lava, pesek, in druge goreče tvarine, ki so se podobno deroči vodi navalile na obližnje kraje ter jih zasule. Vsa zemlja naokrog je strašno pokala se i potresala. Končano je bilo vse življenje daleč naokrog. končano vse delo človeških rok. Tedanja kultura je stala na visoki stopinji. O tem govore preostanki, izkopani iz podsutih 3 mest.

(Zvršetak tega članka pride.)

Tujci v hotelu „BALKAN“.

Na novo so došli dne 29. aprila:

Edvard Pentler, trgovec, DUNAJ; Julij Wagner gostilničar, SÖPRONJ; Karel Christel, trg. BERLIN; Ivan Hladnik, trg. in posest, LOGATEC; Jurij Luck, viš. vrtnar, SESLAN; Ana Fischer, zasebnica, DUNAJ; Tomaž Pavšlar, posestnik, KRANJ; D. Jakob Žmave, prof. LJUBLJANA; Rudolf Hausmann s soprogo, trg., DUNAJ; Ivan Marušič, trg., HVAR (Dalmacija); Aleks. Kiss, kr. uradnik, BUDIMPEŠTA; Julij Götz, jurist, DUNAJ; Aug. Forster, monter, KENNELBACH; Josip Bauer, zasebnik, DUNAJ; Marija Moll s hčerami, trg. soproga, TRBOVLJE; Viktor Rosenberg, bank. uradnik MOR. OSTRAVA; Ivan Fanton, zasebnik, TREVISO (Italija); Hubert Kustel, c. k. orožnik, LJUBLJANA.

Denar!! P oti poročstva more sleherni vdobiti vsako svoto denarja pod jako ugodnimi pogoji. (Odplačila naravnost malenkostna). Posojila se preskrbe v najkrajšem času. — Obrniti se in ustmeno ali pismeno na Josipa Zidariča, Trst ulica Rossetti št. 45. 450

Za neko podjetje išče se Upravitelja, oziroma Upraviteljico za pisarniške in blagajniške posle. Zahteva se, po možnosti, kavejco, oziroma ugodne informacije; poznanje slovenskega, italijanskega in nemškega jezika. Pismene ponudbe pod »Vindobona 116« — Trst. Glavna pošta (Poste restante) 630

Delavec se išče za dela na polju in v klet ter za vožnjo s konjem. Nalovs pove »Edinost«. 461

Mebirana soba s prostim vhomom se odda v ulici Belvedere št. 57. 459

Bicikelj v dobrem stanu z znakom »Stiria« se proda po nizki ceni. — Laznar — ul. Belvedere 24. 482

Mladenič iz Češke, 28 let star, lepe zunanosti in lepega značaja, sedaj uradnik neke prve tuk. trgovinske tvrdke, išče v svrhu samostojne otvoritve trgovinskega podjetja, odlično gospodnično ali mlado udovo z doto. — Ponudbe pod »Smetana« Trst, glavna pošta.

Gostilna „Alla Costanza“ (Via Nuova št. 18). Toči se vsakovrstna vina, posebno pa kraški teran. Sriporeca se v občinstvu Henrik Kosič.

Pes mlad, svetobernarske rase, se vkupi. Naslov pove »Inseratni urad Edinosti«. 611

Pisalna miza rabljena, a v dobrem stanu ako možno star-ga s sistemaz mnogimi predali. se vkupi. Ustmene ponudbe »Inseratnemu uradu Edinosti«. 621

Družina sestojeca iz moža, žene in otroka, išče za poletje meblirano sobo v Miljah ali pri sv. Roku, in sicer s kuhinjo ali prosto uporabo kuhinje, ako možno z malim vrtom, bodisi tudi pri kmečki družini. Ustmene ponudbe ali pismene pod »Kopeli« »Inseratni urad Edinosti«.

Blagajna v dobrem stanu se išče. Naslov pri »Edinosti«.

Penzionist večje slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, išče primerne službe. Naslov pove »Inseratni oddelek Edinosti«. 489

Gospodična z večletno pisarsko prakso, vešča slovenskega in nemškega jezika išče službe. Ponudbe pod »Hvaležnost« na »Edinosti«. 494

Kontrabas fineje izradbe (4 žice) proda se proti takojšnjemu plačilu ali na obroke. Naslov pri »Edinosti«. 488

Dvorec krasen, na najlepšem in najzdravjem griču pri Trstu, proti jugu, obkrožen lepim vrtcem, je na prodaj. Za informacije je vprašati v »Inseratnem uradu Edinosti«. 660

Parcele obširnega zemljišča, nahajajočega se na enem najzdravjših gričev pri Trstu, so na prodaj. Zemljišče je pripravno za zidanje dvorcev in hiš. Informacije daja »Inseratni urad Edinosti«. 661

ANTON SKERL

mehanik, zapriseženi zvedenec.

Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst. Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Napeljava in zaloga električnih zvončkov, ljuči in prodaja gramofonov, zofonov in fonografov Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanični delavnica za popraviljanje sivalnih strojev, koles, motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah. TELEFON šte. 1734.

Velika zaloga koles (bicikljev)

Germania in Nazionale

koles na bencin (motociklet) RÖSSLER & JAUERNIG

pri kolesih in motocikletah potrebnih pritliklin

mehanična delavnica kolo sarska šola

GIUSEPPE EGGER

TRST — Piazza della Caserma šte. 3.

F. Pertot urar
TRST - ul. Poste nuove št. 9
priporoča velik izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavenes itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za birmo. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Ivanka Doreghini

TRST. — Ul. Madonnina št. 8

VELIKA ZALOGA

pohištva, manufaktur, ur, slik zreal in tapetarij.

Popolne spalne in obedovalne sobe.

Moške obleke na izbero.

CENE UGODNE.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Umetni

fotografični atelie

pri sv. Jakobu
ulica Rivo št. 42 (pritličje)
TRST.

Izvršuje vsako fotografično delo kakor tudi razglede posnetke, notranjost lokalov, porcelanaste plošče za spomenike, itd. itd.

POSEBNOST

Povečanje vsakotere fotografije.

Radi udobnosti P. N. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu ali zunaj mesta.

Najfinejše
namizno in jedilno olje
se vdobi pri
narodni zalogi olja
Trg. Barriera šte. 3. Ivan Millionig, lastnik

GLAS.

V bogatej zalogi pohištva

Em. Ehrenfreund

(prej Josi)
ulica Nuova 24 (pritličje)

daja novo in rabljeno pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (sloško poslopje).

Cene, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Instrovan cenik brezplačno in franke

ALBERT BROSC
Trst ul. Sv. Antona 9. Trst.
Kožuhoinar in izdelovalec kap odlikovan na razstavi v Trstu leta 1882.

Velika zaloga kožuhojin in kap za vojake in civiliste
Izvršuje poprave hitro in za nizke cene; sprejema v shrambo zimске kožuhojine ter jamci za škodo povzročeno po moljin in po požaru.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najrazvornejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsek član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31.865.386 80 K. izplačane odškodnine: 82.737.159 57 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vsakost slovensko-narodno upravo.

Vsa vsajanja daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospedskih ulicah 12

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najakutneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občinske namene.